

ROMAN

カサ カサ カサ

カサカサ

PANDORA'NIN
KUTUSU

ÇEVİRİ: PEREN ERCAN

♥ can
modern

OSAMU DAZAI
PANDORA'NIN
KUTUSU

Can Modern

Pandora'nın Kutusu, Osamu Dazai

Japonca aslından çeviren: Peren Ercan

パンドラの匣 (*Pandora no hako*)

İlk baskı: Kahoku Shimpō, 1945

Bu çeviride kaynak alınan baskı: Aozora Bunko, 2012

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Eylül 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 5000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Şirin Etik

Editör: Tunç Albay

Düzeltili: Aylin Samancı Elmasdağ

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Sanat yönetmeni ve dizi tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak uygulama: Berke Koç / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Melisa Matbaacılık Yayıncılık San ve Dış Tic. Ltd.

Maltepe Mah. Davutpaşa Çiftelahuzlar Sk. No: 16 Acar San. Sit.

Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 45099

ISBN 978-975-07-6422-6

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25, Sarıyer / İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

OSAMU DAZAI
PANDORA'NIN
KUTUSU

ROMAN

Japonca aslından çeviren

Peren Ercan

♥can

Osamu Dazai'nin Can Yayınları'ndaki diğer kitapları:

Öğrenci Kız, 2020

İnsanlığımı Yitirirken, 2024

OSAMU DAZAI, asıl adı Shuji Tsushima. 1909'da Kanagi'de doğdu. 19 yaşında ilk intihar girişimi sonrası ailesi tarafından reddedildi. 1930'da Tokyo Üniversitesi'nde Fransız Filolojisi okumaya başladı ama bitirmedi ve sonrasında iş bulmakta zorlandı. Okul yıllarında ünlü yazar Masuji Ibuse'yle arkadaş oldu, ilk öykülerini yayımladı, bu öyküleri 1936'da *Bannen* (İhtiyarlık) kitabında derledi. *Öğrenci Kız* 1939'da yayımlandı. Dazai kronik solunum rahatsızlığı nedeniyle İkinci Dünya Savaşı'nda savaşmadı. Tokyo'daki evi ABD bombardımanı sırasında iki defa yandı. 1939'da Ishihara Michiko'yla evlenerek yeni bir hayata başlayan Dazai'nin en üretken ve en parlak dönemi savaştan hemen sonraki yıllar oldu. *Batan Güneş'te* (1947) bir soylu ailenin çöküşü üzerinden yitip giden Japonya'yı anlatmış, *İnsanlığımı Yitirirken*'le (1948) krizde olan Japon kimliğini ve geleneklerini açıkça eleştirmiştir. 1948'de sevgilisi Tomie Yamazaki'yle birlikte Tamagawa Kanalı'na atlayarak intihar etti.

PEREN ERCAN, 1995'te Çanakkale'de doğdu. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Japonca Öğretmenliği mezunu. Kurgunun çeşitli alanlarında çalışmalar yürütmeye devam ediyor. Kendi yazdığı ve basılmış iki romanının ve bir animasyon serisinin senaryo ekibinde gösterdiği faaliyetin yanı sıra, Japon edebiyatından roman ve manga çevirmeyi sürdürüyor.

Yazarın Sözlere

Bu roman “Sağlık Merkezi” denen bir sanatoryumda, hastalığıyla mücadele etmekte olan yirmi yaşındaki bir adamın, yakın arkadaşına yazdığı bir mektup formatında. Mektup formatındaki romanların, şimdiye kadar gazetelerde tefrika edilen romanlar arasında oldukça nadir bir tür olduğu düşünülebilir. Bu yüzden, farklı bir tarzla karşılaşan okurlar ilk birkaç satırda durumu garipseyebilir. Fakat bu formatın gerçeklik hissini okura kuvvetli bir şekilde yansıtmaya özelliği bulunuyor, bu sebeple yıllardan beri yabancı yazarlar tarafından da Japon yazarlar tarafından da kullanılmaktadır.

Pandora'nın Kutusu ismini neden seçtiğimden romanın yarın yayımlanacak ilk bölümünde bahsettim. Dolayısıyla, bu konuda başka bir şey söylemeye gerek görmüyorum.

Kendini beğenmiş bir giriş yazısı pek hoş gelmeyebilir ama böylesine kendini beğenmiş bir adamın yazdığı romanda ilginç şeyler de bulabilirsiniz.

(Sonbahar 1945. Osamu Dazai'nin, kitabın *Kahoku Şin-pou* gazetesinde tefrika edilmesinin üzerine okurlar için yazdığı önsöz.)

Perde Açılıyor

1

Yanlış anlama sakın. Hiç de karalar bağlamış durumda değilim. Senden böylesine bir teselli mektubu aldığım da afalladım, mahcup oldum ve ardından kızardım. İçimde tuhaf bir huzursuzluk belirdi. Böyle söyleyince bana kızacaksın muhtemelen ama mektubunu okuduktan sonra, “Ne kadar da eski kafalı!” diye düşündüm. Sen ise çoktan yepyeni bir perde açtın. Üstelik bu, atalarımızın bir kez bile tecrübe etmediği, bütünüyle yeni bir perde.

Gel, eski kafalı olmayı bırakalım. Zaten yalan bunlar. Şu an göğsümdeki bu hastalık hiç mi hiç umurumda değil, unuttum hatta. Sadece hastalıkla alakalı değil bu. Her şeyi ve herkesi unuttum. Bu sağlık merkezine gelmemin sebebi savaşın bitmesiyle hayatımın birden altüst olması, daha sağlıklı bir vücuda sahip olmak istemem veya kendi ayaklarımın üzerinde durabilmeyi hedeflemem falan değil. Çabucak iyileşip babamın rahatlamasını sağlamak veya annemi mutlu etmek gibi doku-naklı bir vefalı evlat rolü de kesmiyorum. Fakat böylesine izbe bir yere tuhaf bir umursamazlıkla da gelmedim tabii. İnsanların davranışlarını tek tek açıklamaya çalışmak “eski kafalı” bir hata değil mi zaten? Mantıksız

açıklamalar, genellikle en nihayetinde kendini yalana dönüşmüş halde bulur. Kuramlarla daha fazla oynamaya gerek yok. Tüm kavramlardan yeterince bahsetmedik mi zaten? Bu sağlık merkezine gelmek için hiçbir sebebin olmadığını söylemek istiyorum. Bir gün, bir vakit, Kutsal Ruh göğsümden içeri sızdı, gözyaşlarım yanaklarımı ıslattı ve tek başıma hüngür hüngür ağladım. Ardından hafifleştim, beynim ferah ve berrak bir hale büründü. Böylece bambaşka biri haline geldim. O güne kadar saklamış olsam da alelacele anneme, “Kan kustum,” dedim ve babam bana dağ yamacındaki bu sağlık merkezini ayarladı.

Gerçekten hepsi bundan ibaret. Bir gün, bir vakit dediğimin ne olduğunu gayet iyi biliyorsun. O gün işte. O günün öğle vakti. Neredeyse mucizevi olan, göklerden gelen o sese yakarıp ağladığım ve af dilediğim o vakit.

O günden beri, adeta yepyeni ve kocaman bir gemiye bindirilmişim gibi hissediyorum. Nereye gidiyor bu gemi? Bunu ben de bilmiyorum. Hâlâ rüyadayım sanki. Gemi usulca kıyıdan ayrılıyor. Rotamın, dünyada başka kimsenin tecrübe etmediği, tamamen yeni bir yol olduğuna dair belli belirsiz bir his var içimde. Fakat şimdilik bu yepyeni ve kocaman gemiye binerek kendimi semavi bir gelgite uysalca bırakmış haldeyim.

Yanlışı anlama beni. Kesinlikle hiçliğin sonundaki umutsuzluğun pençesinde değilim. Deniz yolculuğu neyle ilgili olursa olsun, geminin limandan ayrılışı ruhani bir beklentiye sokar insanı her zaman. Bu, eski zamanlardan beri hiç değişmeyen ve insana özgü olan bir şeydir.

Yunan mitlerindeki Pandora'nın kutusunu biliyorsun, değil mi? Hikâyeye göre asla açılmaması gereken bu kutu açıldığı anda hastalık, hüznün, haset, açgözlülük, şüphe, sinsilik, açlık ve nefret gibi her türden illet böcek gibi etrafa saçılır ve göğü kaplayarak kol gezmeye başlar.

Ondan sonra, insanlar ebedî kötülüğün kucağında can çekişmeye başlar. Fakat kutunun bir köşesinde kalan ve ışıl ışıl parlayan küçük taşta, belli belirsiz “umut” sözcüğü yazmaktadır.

2

İnsanlarda umutsuzluk diye bir şey yoktur. Bu, kadim zamanlardan beri değişmeyen bir gerçektir. Dürüst olmak gerekirse, insan genelde umutla kandırılır lakin “umutsuzluk” denen fikirle de kandırılmak mümkündür.

İnsanlık, kederin en dibine terk edilmiş halde debelenip dururken, kendine el yordamıyla bir sicim umut arayıp bulabiliyor. Bu durum, Pandora’nın kutusundan beri Olimpos’un tanrıları tarafından kararlaştırılmış bir hakikat. İyimserlik ve kötümserlik hakkında çokbilmiş davranan ve pek hevesli olan insanları kıyıda bırakan yeni çağımızın gemisi, rotasında pürüzsüz ilerleyişini sürdürüyor. Yolunu tıkayan hiçbir şey yok. Bu, adeta bitkilerin yapraklarının uzayıp büyümesi misali bilinci de aşan doğal bir güneşe dönme içgüdüğü gibidir.

Hakikaten artık insanları keyiflerince vatansız ilan ederek suçlayan ve hedef alan kendini beğenmiş söylemleri bir kenara bırakalım. Bu durum, kederli bu âlemi yalnızca daha büyük bir bunalıma sürüklemekten başka bir şeye yaramıyor. Karanlık işler çeviren insanlar arasında başkalarını suçlayıp duranlar kadar kötüsü var mıdır ki? Savaşın kaybedilmesinin ardından büyük bir telaş içinde geçici çıkış yolları türetip matah bir şey yapıyor gibi rol kesen siyasetçiler olmasaydı daha iyi olurdu. Gerçi bunun gibi sığ laflar Japonya’yı mahvetti. Umarım bundan sonra gerçekten dikkat ederler. Bunlar yinelendiği takdirde, uluslararası camia tarafından tamamen dışlanabiliriz. Saçma davranışlarda bulunmayan, daha dingin ve basit yaşa-

yan insanlar olmalıyız. Yeni yapılmış gemimiz halihazırda denizde süzölmeye devam ediyor.

Bugüne kadar oldukça zor zamanlarım oldu. Senin de bildiğin üzere geçen yıl baharda ortaokuldan mezun olmamla birlikte yüksek ateşli bir zatürre geçirdim. Üç ay boyunca yatalak olduğumdan, lise sınavına giremedim ve ayaklanıp yürüyebilecek hale gelmiş olsam da ateşim devam etti. Doktor akciğer zarımda sıvı biriktiğinden şüphelendiğini söyledi. Böylece evde oturup dururken bu yılın sınav dönemi de kaçmış oldu. Sonrasında da eğitimime devam etme isteği kalmamıştı içimde. Bu hayatta neler yapabileceğimi düşünmeye çalıştığımda gözümün önünde karanlıktan başka bir şey belirmiyordu. Evde boş boş oturduğum için babama karşı mahcup oluyordum. Anneme de. Görünürde kötü olmayabilir, sen hiç mezuna kalmadığın için bunu anlayamayabilirsin fakat o dönem tam anlamıyla zorluklarla dolu bir cehennemdi benim için.

Ben o zamanlarda günlerimi tarladaki otları yolarak geçiriyordum. Bu şekilde, sanki bir çiftçi gibi davranarak itibarımı bir miktar muhafaza etmeye çabalıyordum. Sen de biliyorsun, evimizin arka tarafında üç dönümden biraz büyük bir tarla bulunuyor. Neden bilmiyorum ama bu tarla evvelden beri benim üstüme kayıtlı. Tabii sadece bu sebepten değil fakat o tarlaya ayak bastığımda, çevremdeki baskıdan arınmışçasına bir ferahlığa kavuşuyorum.

Son bir-iki yıldır o tarlanın iyice sahibi gibi davranıyordum. Otları yoldum, kendimi zorlamamaya dikkat ederek toprağı sürdüm, domatesler dik dursun diye çubuklar diktim, en azından bunları yaparak biraz olsun yiyecek üretimine katkıda bulunabileceğime inandım. Fakat inan ki, günbegün kendimi kandırarak yaşıyor olsam da göğsümün derinliklerine yapışmış ve ne yapar-

sam yapayım dağıtamadığım karabulut misali bir huzursuzluk vardı.

Böyle yaşamaya devam ederek nereye varabilirdim? Hiçbir işe yaramayan, sakat bir insandan ibaret değil miydim? Bunları düşünmek beni sersemletiyordu. Ne yapacağımı bilemiyordum. Ayrıca bu tarz umursamaz bir hayat sürmenin, insanlara zahmet vermekten başka bir işe yaramadığını ve anlamsız olduğunu düşündükçe dayanılmayacak raddede bir acı hissediyordum. Senin gibi akıllı biri anlamaz fakat, “Benim yaşıyor olmam, insanlara zahmet veriyor. Ben onlara yüküm,” diye düşünmekten daha acı dolu bir şey yok bu âlemde.

3

Lakin ben böylesine tatsız ve eski kafalı dertler içinde debelenirken, senin için bu dünya değirmeni göz açıp kapayıncaya dek dönmüş oluyordu. Avrupa’da Nazilerin çöküşü, Doğu’da Filipinler Savaşı’nın ardından patlak veren Okinawa Savaşı, Amerikan savaş uçaklarının Japon anakarasını bombalaması... Askerî harekâtlardan pek anlamam ama genç ve duyarlı bir antene sahibim. Bu antene güvenebilirim.

Antenim, bir ülkenin bunalımını ve yaşadığı krizleri net bir şekilde sezer. Bunda bir mantık yok. Yalnızca sezgi. Bu yazın başında, benim bu genç antenim daha önce hiç algılamadığı kadar devasa bir gelgit dalgası hissedip titredi. Ama elimden telaşlanmaktan başka bir şey gelmiyordu. Saçma bir şekilde tarla işlerine adadım kendimi. Gün sıcaklığının altında, sızlana sızlana ağır çapamı sallayarak tarlanın toprağını altüst ediyor ve tatlı patates filizleri dikiyordum.

Neden her gün böylesi bir hevesle tarla işleriyle ilgilendiğimi ben de bilmiyorum. Bu değersiz bedenime

karşı bir kızgınlık ve ona gaddarca ceza vermeye dair, çaresizliği de andıran bir his vardı içimde. Her çapa savuruşumda, “Öl! Geber! Öl! Geber!” diye mırıldanmayı sürdürdüğüm günler de vardı. Böyle böyle toplamda altı yüz tatlı patates filizi diktim. Babam bir akşam yemeğinde, “Tarla işlerini bırak artık. Çok zorlama kendini,” dedikten üç gün sonra bir gece yarısı uyur uyanık bir vaziyetteyken içli içli öksürmeye başladım. Ardından göğsümden gelen sesleri duydum. Ne olduğunu fark ettiğimde, “Ah, olamaz!” diye geçirdim içimden. Gözlerim fal taşı gibi açıldı. Kan kusmadan hemen önce, göğüsten sesler geldiğini bir kitapta okumuştum. Karnımın üstüne yattığım anda gelmişti. Ağzım dolu dolu, kan kokusu eşliğinde hafifçe tuvalete koştum.

Sahiden de kandı bu. Tuvalette bir süre bekledim ama kanın devamı gelmedi. Parmak uçlarımda yürüyerek mutfağa geçtim ve tuzlu suyla gargara yaptım. Ardından elimi yüzümü yıkayıp yatağıma döndüm. Öksürmemek için nefesimi tutarak usulca uyudum. Tuhaf bir huzur belirdi içimde. Bu geceyi çok uzun zamandır bekliyormuşum gibi bir histi bu.

“Tatminkârlık” diye bir kelime belirdi zihnimde. Ertesi gün de usulca tarla işlerine devam edecektim. Yapacak başka bir şeyim yoktu. Başka bir gayesi olmayan bir insandım. Hayattaki yerimi bilmem gerekiyordu. Bir gün erken ölmem bile kâr olurdu sahiden de. O an için vücudumu son zerresine kadar kullanarak yiyecek üretiminde işe yaramak ve bu âlemden göç ederken ülkemin yükünü hafifletmiş olmak en iyisi olacaktı. Benim gibi işe yaramaz bir hastanın yapabileceği tek şey buydu. Ah, bir an önce ölmek istiyordum.

Ardından, ertesi sabah her zamankinden bir saat erken kalktım, hemencecik yatağıma topladım ve kahvaltı bile etmeden tarlaya çıktım. Bütün gün tarlayla uğraş-

tım. Şimdi düşünüyorum da bunlar, adeta rüyada cehennemini görmek gibiydi.

Tabii ki, hastalığımı ölene kadar kimseye paylaşma niyetindeydim. Kimseye fark ettirmeden, gizli gizli hastalığımın kötüleşmesine göz yumacaktım. Bu düşünceye “düşkünlük” derler sanırım. Ben o gece mutfağa sızıp karneyle dağıtılan *şoçu*'yu¹ bir kâseye doldurup içtim. Sonrasında, gece yarısında yine kan kustum. Aniden gözlerimi açtım ve hafifçe iki-üç kez öksürdüğümde devamı geldi. Bu sefer tuvalete koşacak fırsatım bile yoktu. Cam kapıyı açtım, çıplak ayakla bahçeye fırladım ve istifra ettim. Boğazımdan dur durak bilmeden bir şeyler çıkıyor hissiyatı şöyle dursun, sanki gözlerimden ve kulaklarımdan da kan fışkırıyordu. Neredeyse iki bardak kadar kustuktan sonra kan durdu. Kana bulanmış toprağı, bir çubukla eşeleyerek saklamaya çalıştım. O esnada hava saldırısı sireni çaldı. Şimdi düşünüyorum da bu Japonya'da, hayır, dünyada gece yapılan son hava saldırısıydı. Afallamış şekilde sığınaktan çıktığımda 15 Ağustos şafağı, gökyüzünü aydınlatmaya başlamıştı.

4

Fakat ben her zamanki gibi o gün de tarlaya çıktım. Bunu okuduğunda sen de güleceksindir bana. Fakat inan ki, benim açımdan bu komik bir durum değildi. Ciddi anlamda sergileyebileceğim başka bir davranış yokmuş gibi hissediyordum. Yapabileceğim başka hiçbir şey yoktu elimde. Kara kara düşünmemin neticesinde, zaten bir çiftçi olarak hayata gözlerimi kapama kararını vermiştim. Ellerimle işlediğim tarlada, bir çiftçi suretinde yıkı-

1. Genellikle tatlı patates, arpa ya da pirinçten damıtılarak üretilen Japon içkisi. (Y.N.)

lıp ölmek beni tatmin edecekti. Evet, ne olacağı önemli değildi. Bir an önce ölmek istiyordum. Baş dönmesi, buz gibi hava ve yapış yapış akan soğuk terle acı içinde kendimden geçecek gibi olduğumda fasulye tarlasının çalıları arasında uzandım. O esnada annemin, “Çabuk elini ayağını yıka da babanın odasına gel,” dediğini duydum. Her zaman yüzünden tebessümünü eksik etmeden konuşan annem, farklı bir insanmışçasına ciddi bir tavırla konuşmuştu. Babamın odasında, radyonun önüne oturdum ve öğle vaktinde gökte gürleyen sesleri duyduğumda ağladım. Gözyaşlarımı, yanaklarımı yıkayıp aktı, bedenim gizemli bir ışıkla doldu, adeta farklı bir dünyaya adımımı atmışım ya da devasa ve sallanan bir gemiye bindirilmişim gibi bir hisle durumun ayırdına vardım. Artık eski ben değildim.

Yaşamın ve ölümün, aslında bir madalyonun iki yüzü olduğunu farkına vardığımı söyleyerek böbürlenmiyorum tabii ama ölmek ve yaşamak zaten aynı şey değil mi ki? İkisi de aynı derecede zor. Anlamsızca, bir an önce ölme çabasında olan insanlar genelde züppe oluyor. O zamana kadar çektiğim acıların tümü, yalnızca kendi görüntümü süsleme çabasından başka bir şey değildi.

Eski kafalılığı bir kenara bırakalım mı? Senin bana gönderdiğin mektupta “kederli bir azim” şeklinde bir ifade vardı. Fakat kederli olma hali benim açımdan sadece basit bir tiyatrodaki yakışıklı oyuncunun yüz ifadesinden ibaret. Kederlenecek bir şey değil bu. Bu artık yalanla dolu bir yüz ifadesi. Gemi usulca karadan ayrıldı. Yelkenlerini açışında kesinlikle muğlak bir umut bulunuyor olmalı. Artık kederli değilim. Göğsümdeki hastalık da umurumda değil. Senden acıma sözcükleriyle dolu bir mektup almak beni sahiden sersemletti. Ben artık hiçbir şey düşünmeden, yalnızca kendimi geminin süzülüşüne bırakmak istiyorum. O gün birden anneme her şeyi an-

lattım. Bana bile tuhaf gelecek bir dinginlikle konuştum onunla.

“Akşamüstü kan kustum. Ondan önceki gece de kan kusmuştum.”

Hiçbir sebebim yoktu. Aniden hayatım için endişelenmiş falan da değildim. Yalnızca, önceki güne kadar oynadığım rolün bitmesiyle alakalıydı.

Babam benim için bu “sağlık merkezi”ni seçmişti. Sen de biliyorsun, babam matematik profesörü. Rakamlarla arası iyi olabilir ama belli ki para hesabıyla bir kere bile ilgilenmemiş. Sürekli yoksulluk içinde olduğumuzdan, ben de üst düzey bir tedavi olanağı talep edemedim. Bu mütevazı “sağlık merkezi”, sadece bu açıdan bakıldığında bile benim için çok uygundu. Herhangi bir memnuniyetsizliğim yok. Altı ay içinde tamamen tedavi olabilmemişim. Zaten o günden sonra hiç kan kusmadım. Kanlı balgam bile gelmiyor boğazımdan. Hastalığımı falan da unuttum. Bu “hastalığı unutmama” olayı tam olarak tedavi olmanın en hızlı yoluymuş, hastane müdürü öyle söylemişti. Biraz değişik bir insan kendisi. Sonuçta tüberküloz hastanesine, “sağlık merkezi” diye bir isim verip savaşın tam ortasında yiyecek ve ilaç kıtlığına karşı özel mücadele yöntemleri kullanarak hastanedeki birçok hastaya umut vermiş. Bu arada, burası gerçekten değişik bir hastane. Her yerde ilginç şeyler var ama bunları sonrasında etraflıca anlatırım.

Benim için endişelenme. Ayrıca sen de kendine dikkat et.

25 Ağustos 1945

Sağlık Merkezi

1

Bugün sana söz vermiş olduğum üzere, yatışımın gerçekleştiği sağlık merkezini anlatayım. E şehirden otobüse binip yaklaşık bir saat gittikten sonra Koumebaşı dedikleri yerde iniyor ve oradan aktarma yapıyorsun. Ama Koumebaşı'den sağlık merkezine pek tutmuyor. Otobüsü bekleyeceğine yürüsen daha hızlı varırsın. Yaklaşık bir kilometrelilik bir mesafe. Merkeze gelen insanlar zaten genelde yürümeyi tercih ediyor. Yani Koumebaşı'den dağları sağına alacak şekilde güneye doğru asfalt yoldan bir kilometre kadar yürürsen, dağın eteklerinde küçük bir taş kapı çıkacak karşına. O noktada başlayan çam ağaçları, dağın yamacına kadar uzanıyor. Çam ağaçları bittiğinde de iki bina çatısı göreceksin. İşte orası, benim sana anlattığım “sağlık merkezi” denen ve aslında önceden tüberküloz hastanesi olan yer. İki binadan biri eski, diğeri yeni.

Eski bina pek iyi sayılmaz ama yeni bina oldukça şık ve ıslıl ıslıl bir yer. Eski binada iyice tavını alanlar, birbiri ardına yeni binaya geçiyor. Tabii ben gayet zinde olduğum için ayrı tutularak en başından yeni binaya yerleştirildim. Benim odam, merkezin girişinden hemen sağa döndüğünde karşına çıkan “Sakura Odası”. Hastanedeki

tüm odalara “Tazelik Odası”, “Kuğu Odası”, “Ayçiçeği Odası” gibi oldukça utanç verici derecede şirin isimler atanmıştı.

“Sakura Odası” on beş metrekareden biraz geniş, dikdörtgen, Batı tarzında dizayn edilmiş bir oda. Dört ahşap yatak yan yana dizilmiş ve başuçları güneye dönük. Benim yatağım, odanın en uç kısmında bulunuyor. Başucumun hemen yanındaki kocaman pencerenin altında “Otomegaike” –bu isim pek hoşuma gitmiyor gerçi– adında her daim ferah ve berrak kalmayı başaran bir gölet var. Gölette yüzen sazan ve Japon balıkları da rahatlıkla görülebiliyor. Yatağımın bulunduğu konum hakkında bir memnuniyetsizliğim yok. Hatta olabilecek en iyi yerde bile olabilir. Ahşap yataklar hayli büyük ve dandik yayları falan da yok, dolayısıyla oldukça rahat hissettiriyor. İki yanımda da çekmece ve raflar bulunuyor. Eşyalarımın hepsini yerleştirdiğimde bile çekmeceleri tamamen dolduramıyorum hatta.

Oda arkadaşlarımdan da bahsedeyim. Hemen yanımda Ootsuki Matsuemon adında bir bey var. Tam da ismi gibi ağırbaşlı ve onuru için yaşayan orta yaşlı bir adam. Tokyo’da yaşayan bir gazeteciymiş aslında. Eşi erken yaşta vefat edince reşit kızıyla evde yalnız kalmışlar. Kızı da Tokyo’dan, bu sağlık merkezinin yakınlarındaki dağ evine taşınmış. Bazen yalnız kalan babasını ziyarete geliyor.

Genelde ciddi bir tavra sahip. Pek konuşmuyor olsa da bazen birden bizi dehşete düşürecek kadar sert ve keskin davranabiliyor. Kişilik olarak oldukça asil olduğunu söyleyebilirim. Münzevi bir keşiş edası da var fakat henüz tam olarak çözebilmiş değilim. Simsiyah bıyıkları çok hoş görünse de gözleri yakını pek görmüyor. Gözlüğünün ardındaki küçük, kıpkırmızı gözleri sürekli yaşıyor. Toparlak burnunun ucundan her zaman ter akıyor

Yunan mitlerindeki Pandora'nın kutusunu biliyorsun, değil mi? Hikâyeye göre asla açılmaması gereken bu kutu açıldığı anda hastalık, hüznün, haset, açgözlülük, şüphe, sinsilik, açlık ve nefret gibi her türden illet böcek gibi etrafa saçılır ve göğü kaplayarak kol gezmeye başlar. Ondan sonra, insanlar ebedî kötülüğün kucağında can çekişmeye başlar. Fakat kutunun bir köşesinde kalan ve ışıltılı parlayan küçük taşta, belli belirsiz "umut" sözcüğü yazmaktadır.

Zatürre olduğu için lise sınavını kaçıran ve eğitimine devam edemeyen bir genç, ülkesinin içinde bulunduğu seferberlik döneminde hastalığını gizleyerek evlerinin arkasındaki tarlada, yiyecek üretimine yardımcı olmak için var gücüyle çalışır. Bir gün, elim bir olaydan sonra savaşın kaybedildiği haberini aldığı anda göklerden gelen o sese yakarır, hüngür hüngür ağlar ve af diler. Artık ülkesi için değil, kendi vücudunu iyileştirmek için uğraşacaktır.

Asıl adı Koşiba Risuke olan gencin zatürre tedavisi için bir sanatoryuma yattıktan sonra arkadaşına yazdığı mektuplardan oluşan bu kitap, 1943'te yazıldığı halde savaş zamanı sansüründen dolayı yayımlanamamış, ancak yazarın savaş sonrası yaptığı değişikliklerle *Pandora'nın Kutusu* adını alarak 1945 sonbaharında *Kahoku Şinpou* gazetesinde tefrika edilmiştir.

#japonedebiyatı #hastalık #umutsuzluk #ölüm #savaş #yalnızlık

 can

canyayinlari.com | f | | | canyayinlari

roman

ISBN 978-975-07-6422-6

9 789750 764226